

„Edinost“
 Z vsakega naklada na dan, razen nedelj in
 raznikov, ob 4. uri zvečer.
 Naročnina znaša:
 za celo leto 24 kron
 za pol leta 12 „
 za tri leta 6 „
 za en mesec 2 kroni
 Naročnino je plačevati naprej. Na na-
 ročnino brez priložene naročnine se oprava
 ne odira.
 Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
 samezne številke po 6 stotink (3 nč.);
 even Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi
 se računajo po vrstah v petitu. Za več-
 kratno naročilo s primernim popustom
 Poslana osmrtnice in javne zahvale do-
 mači oglasi itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
 Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
 Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
 jema upravništvo. Naročnino in oglase
 je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
 ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
 sprejemanje inseratov v ulici Molin
 piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Ljudsko štetje v Istri in v Trstu.

Interpelacija posl. Spiničiča in tovarišev do nje-
 gove ekscelence g. ministerskega predsednika kakor
 voditelja ministerstva za notranje stvari v seji zbor-
 nice poslancev dne 13. maja 1901.

V dodatek k interpelaciji prvopodpisa-
 nega in tovarišev od 8. februarja t. l. si
 dovoljujejo podpisani glede postopanja o ljud-
 skem štetju povdarjati še nastopne slučaje,
 kakor so jim bili priobčeni.

V Vrvaru se dne 11. februarja t. l.
 zjutraj prišli štetveni komisarji iz Poreča, da
 bi vršili ljudsko štetje. Prebivalci vasi so za-
 htevali tačega pisarja, ki bo vešč njihovemu,
 hrvatskemu jeziku. Našli so tačega in isti je
 do poludne v navzočnosti komisarjevi v hr-
 vatskem jeziku izpolnil štetvene pole za
 osmero rodbin. Popoludne je prišel zopet
 štetveni komisar v selo, in sicer z občinskim
 redarjem in dvema orožnikoma ter se ni hotel
 več posluževati hrvaščine zmožnega pisarja,
 ampak je v italijanskem jeziku vršil izpol-
 njevanje štetvenih pol. C. kr. politična oblast
 je torej občinskim organom privolila orožnike,
 da so podpirali občno v nje samoblastnem
 postopanju.

Nekateri prebivalci iz Zdrenja, občina
 Opatlj, so se pritožili pri c. kr. štetvenem
 organu, da so bili leta 1890. neresnično vpi-
 sani glede občevalnega jezika in sicer so se
 pritožili iz tega vzroka, da bi bili o ljudskem
 štetju za leto 1900. prav vpisani. Od onega
 organa so pa dobili na to odgovor: »Papir
 se pušča popisavati, on ne govori, mi vemo,
 kako govorite!« Kaj naj pomenijo te besede?
 Ali ne dopuščajo suma, da se je zopet dru-
 gače pisalo, nego so ljudje napovedovali?!

V interpelaciji, označeni uvodoma, je
 bilo že omenjeno, kako je štetveni komisar
 vsled pritožbe, predložene od italijanske
 strani, prebivalce v Kranji, krajna občina
 Buje, okraj Poreški, podvrgel pravemu je-
 zikovnemu izpitu. Od hrvatske strani je bilo
 v istem okraju c. kr. politični oblasti predlo-
 ženih več pritožeb iz različnih občin; v teh
 slučajih pa niso c. kr. štetveni komisarji vr-
 šili nikakega pregledovanja. Tako so se n.
 pr. na c. kr. okrajnem glavarstvu v Poreču
 prebivalci treh vasij krajne občine Grožanjan
 pritožili radi tega, da so štetveni komisarji
 ljudi pozdravljali z »buon giorno« in ko so
 jim ti odgovarjali z »bon jorno«, so jim
 italijanski zapisali kakor obče-
 valni jezik! V te vasi pa ni bilo nobe-

nega c. kr. štetvenega komisarja, ki bi bil
 pregledal ljudsko štetje.

Iz istega okraja je bilo prijavljeno, da so
 prebivalci iz različnih krajev morali na pi-
 smene izjave o občevalnem jeziku, ker je bil
 isti neresnično vpisan, pritiskati kolke po 1
 krono in da se je le na podlagi takih kol-
 kovanjih izjav popravljal občevalni jezik.

Ko je neka Tentor K. odgovorila šte-
 tvenemu komisarju v Čresu, da ona v hiši
 govori hrvatski, je opazil isti: »V hiši go-
 vorite hrvatski, ali ko prihajate v trgovino X
 ali na občinski urad, govorite-li hrvatski ali
 italijanski? Pazite, kajti, ako v tej točki na-
 poveste neresnico, vam damo naložiti denarno
 globo. Viste Italijanka, ker govo-
 rite tudi italijanski!«

Na sličen način se je baje postopalo tudi
 z drugimi strankami.

Slične pritožbe se nahajajo v v Trstu iz-
 hajajoči »Edinosti« dan na dan radi postop-
 panja o ljudskem štetju.

Daje to javno na znanje in sklicuje se
 na interpelacijo, stavljenjo dne 8. februarja
 t. l., obnovljajo podpisani vprašanje do nje-
 gove ekscelence gospoda ministerskega pred-
 sednika in voditelja ministerstva za notranje
 stvari:

1) Je-li njegova ekscelence pri volji —
 v varstvo prava in zakona — izdati podre-
 jenim oblastim v Trstu in Istri stroge od-
 redbe v to, da se falzifikacije, storjene na
 ljudskem štetju, popravijo, in da bodo po-
 datki ljudskega štetja, za katere so odgovorne
 državne oblasti, na prvem mestu pa c. kr.
 ministerstvo za notranje stvari, odgovarjali
 resničnim odnošajem?

2) Je-li njegova ekscelence pri volji, pokli-
 cati na strogo odgovornost one, ki so zakri-
 vili falzifikacijo?

Politični pregled.

V TRSTU, dne 22. maja 1901.

Parlamentarne stvari. »Slovanski
 centum« je imel predvčeršnjem sejo pod
 predsedništvom dra. Šusteršiča, v kateri je
 poročal vitez Berks o predlogu »Hrvatsko-
 slovenskega kluba«, da se zasnje skupna
 parlamentarna komisija, ki naj bi o važnih
 vprašanjih kluboma stavila svoje predloge.
 Temu predlogu so pritrdili so-
 glasno. Na to so pričeli razpravo o vpra-
 šanjih, ki so na dnevnem redu.

Razpravo bodo nadaljevali.
 »Slovenskemu narodu« pa poročajo z

Klarica se je radovala.

A kaj je dejal častiti gospod?

Ko mu je Klarica nekega večera pove-
 dala, da noče Cirila ter da jej je bolj všeč
 vdovec Zamecki, moral se je starček prijeti
 mize, da ni padel.

»Ali prav slišim? — Tudi tebe se je že
 polastil napuh — in ti že pozabljaš na svojo
 revščino? — Kako boš dajala enkrat odgo-
 vor pred Bogom, da si umorila tako plemen-
 ito srce, samo radi tega, da te je tako
 vneto ljubilo. Ali hočeš zapoditi to črno mi-
 sel, hočeš-li preklicati svojo sodbo, hočeš-li
 nagraditi Cirilu doprinešeno razžaljenje? —
 Nočeš! — Prisiljena pokorščina ni dosti
 vredna, radi tega odpiram vrata tvoji volji.
 Sprejmi moj blagoslov — s to-le toplo željo,
 da bi iz zrna blagoslova ne zrastle drevo
 kletve — —.

Drugega dne je prišel Zamecki prosit
 za Klaričino roko. Župnik je bil zelo ble-
 d. Ko mu je ženin pripovedoval, da le svojemu
 stricu na ljubo napravi Klarica ta korak; da
 vzame njega le radi tega, da bi mogla pod-
 pirati mater na stare dni — se je stari žup-
 nik zamislil za trenutek. — — Nemara je

Dunaja, da so poslanci dr. Ferjančič, Gabr-
 šček, Plantan in dr. Tavčar s srbskima po-
 slancema iz Dalmacije, Kvekvicem in Vujato-
 vičem, zasnovali »Jugoslovanski na-
 predni klub«. Načelnikom je bil izvol-
 jen dr. Ferjančič, njega namestnikom
 Kvekvic.

Državni zbor. — Zbornica poslancev.
 — Ministerski predsednik dr. Koerber je
 predložil zakonski načrt glede uvedanja po-
 kojnin zasebnih uradnikov. Posl. Hanisch
 je interpeliral o reformi davka na delniške
 družbe. Ministerski predsednik je odgovarjal
 na interpelacijo glede izgora avstrijskih po-
 danikov iz Transvaala od strani angleške
 vlade. Dejal je, da ima vsaka država pra-
 vico izganjati one tuje podanike, ki jej de-
 lajo sitnosti. Avstrijska vlada da je že v tej
 stvari obrnila na Angležko, ki je odgovorila,
 da je pripravljena dati odgovarjajočo odškod-
 nino onim, o katerih bi bilo dokazano, da so
 bili po krivici izgnani. Med izgnanimi pa da
 je mnogo takih, ki so bili zapleteni v zaroto
 proti angležkim častnikom; tem da se ne
 izplača nikake odškodnine. Avstrijska vlada
 pa pozivlje dotične svoje podanike, katerim
 se zdi, da jih je angleška vlada po krivem
 obdolžila, da naznanijo vse, kar bi moglo
 ovreči trditve angležke vlade. Tozadevni akti
 se izročijo avstrijskemu ministerstvu za vnanje
 stvari, katero ukrene vse potrebno, da se bo
 spoštovala pravica.

Na to so nadaljevali drugo čitanje za-
 konskega načrta o gradnji druge železniške
 zveze s Trstom. Češki radikalec Klofač je
 zatrjeval, da bo nova proga koristila samo
 Trstu. Posl. Steinwender je dokazoval,
 da bo nova proga splošne koristi za vse av-
 strijske dežele.

Po daljši razpravi, katere so se udele-
 žili posl. Kaftan, Dobernig, Hoffmann-Wel-
 lenhof, Perić (ki je pričel svoj govor hrvatski
 in ga nadaljeval potem nemški), Fresl, Berks,
 Kienmann in Romanowicz, sprejeli so prvi
 odstavek investicijskega zakona.

Danes ima poslanska zbornica dve seji,
 jedno ob 10. uri zjutraj, drugo ob 7. uri
 zvečer.

Delegacije. Iz nagovora predsednika
 avstrijske delegacije, kneza Ferdinanda Lob-
 koviea (glej sinočnjo brzojavko!) bi bilo
 povdariti, da ni omenjal trozveze
 pač pa nekaljeno mirno sporazumljenje vseh
 vladi, ki je tem več vrednosti sedaj, ko sto-
 jimo pred novim urejenjem razmer naše vna-
 nje trgovine. Knez Lobkovic se torej ni ho-
 tel spuščati na polje internacionalnih razmer.

A ko je prišel k njemu Ciril kakor k
 poslednjemu zavetju svoje opeharjene nadeje?
 Bodi da se mu je le zdelo tako, bodi da je
 bilo res, da je častiti gospod tako hladen do
 njega, kakor še nikdar doslej. Samo tolažba
 — a to le tolažba; niti biljke nadeje za rev-
 nega fanta! Je že neki tako božja volja, pred
 katero se mora umikati vsaka želja in volja
 človeška.

»Ne božja volja — marveč volja Kla-
 ričina!«

»Seveda, Ciril, toda če se temu upremo,
 umorimo Klarico in tvoja tudi ne bo. Naj
 jo ima vsaj drugi!«

»A kaj je dejala Marijeta?«

Ko je videla Cirila potrtega, se je jo-
 kala; ko je videla Klarico veselo, se je smi-

Brčas je upošteval avstrijske razmere in
 razliko v sodbi o koristnosti naše zveze z
 Nemčijo in Italijo in se je hotel izogniti, da
 bi njegova beseda neprijetno naletela na tej
 ali oni strani. Zgovorneji je bil v tem po-
 gledu predsednik ogrske delegacije, grof Julij
 Szapary. Seveda, njemu se ne treba ozirati
 na one, katerim iz trozveze izhajajo žrtve
 v politiskem in narodnem pogledu, kakor n.
 pr. nam Primorem iz zveze z Italijo. Grof
 Szapary je proslavil trozvezo kakor jamstvo
 miru.

To naj bi bilo. Ali da je rekel, da je
 trozveza pognala globoke korenine v naši do-
 movini, s tem je pa že segel malce preko —
 resnice. Da je rekel: narodi avstrijski vspre-
 jemljejo lojalno to zvezo, ker jo je sklenil
 njih vladar, čegar lojalni podaniki so — to
 bi bilo prav. Več pa ne bi bil smel reči, ker
 ni res. Sicer pa je gospod madjarski grof sam,
 in morda ne v svesti si tega, izrekel trpko
 besedo o trozvezi, ko je čutil potrebo, da je
 izrazil željo, da bi tudi narodi v
 Nemčiji in Italiji gojili simpa-
 tije do nas, kakor mi do njih! Torej
 gospoda grofa samega spreleta rahel dvom,
 da-li oni drugi res gojijo simpatije do nas?!
 Psihologično vsaj ni posebno umevno, da bi
 bile v nas pognale toli globoke korenine
 simpatije do ljudij, o katerih moramo dvomiti
 do danes, da-li oni gojijo simpatije do nas?!

Pokojnina privatnih uradnikov.
 Zakonski načrt glede zagotovljenja pokojnine
 privatnim uradnikom, katerega je v večeraj-
 šnji seji poslanske zbornice predložil ministe-
 rski predsednik dr. Körber, podreja vse pri-
 vatne uradnike, ki dobivajo mesečno ali letno
 plačo, dolžnosti zavarovanja, ako so dovršili
 18. leto in imajo najmanj 600 kron letne
 plače. Izvzeti so le oni, ki bi službo, podvr-
 ženo dolžnosti zavarovanja, nastopili šele v
 50. oziroma 40. letu svoje dobe. Načrt razli-
 kuje tri razrede. V prvi razred spadajo oni,
 ki imajo do 1200 K letne plače, v drugi oni z
 letno plačo od 1200—2400 K in v tretji oni,
 ki imajo nad 2400 letne plače. Zavarovaneec
 ima pravico: 1.) do rente v slučaju nespo-
 sobnosti za delo; 2.) do starostne pokojnine;
 3.) do podpore v slučaju brezposelnosti; 4.)
 do rente za udovo; 5.) do vzgojevalne do-
 klade za otroke; 6.) do eventualnega jeden-
 kratnega odplačila za preostale.

Po razredih odpadajo za zgornje slučaje
 sledeče svote:

I. razred: invaliditetna renta 600 kron,
 starostna pokojnina 900 kron, renta za udovo
 300 kron. II. razred: invaliditetna renta 900

jala, a ko je spregovorila s častitim gospo-
 dom, je dejala:

»Tvoja volja je tudi moja volja«.

V.

Odkar je stal Toužetin, ni bilo baje še
 tako hrupne svatbe, kakor je bila ona Za-
 meckega, ko se je ženil vdručič. Ko je vzel
 prvo ženo, stalo ga je to lepo svoto denarja,
 da bi si človek pozidal z njim zalo hišice
 poleg ceste. Toda vse to še ni bilo nič v pri-
 meri z drugo svatbo. Bodi od blizu, bodi od
 daleč, vsakdo je bil povabljen. Na sosednjih
 grajščinah je bilo tega dne vse prazno, gozdi
 in lov so bili izročeni varstvu božjemu ter
 strasti lovskih tatov; na polju ni bilo vi-
 deti žive duše. Ves truš in življenje sta
 bila prenešana na kmetijo Zameckega.

Da, celo iz Prage je dospelo nekoliko
 gostov.

Zdela se ti je, da Zamecki hoče še pre-
 kositi vse te sijajne obljube, o katerih je še-
 petaje govoril Klarici.

O Matevževem sejmju se ne zbira v Sla-
 nem več ljudij na trgu, nego si jih videl tega
 dne v Toužetinu. Dospeli so bogatini, da
 povečajo ponos Zameckega; pa pozvani so

PODLISTEK

Na razpotju življenja.

Vaska slika; češki načrtal J. L. Hrdina; posl. Podravski
 IV.

A Klarica? Saj so pripovedovali ljudje,
 ki so jo srečavali z Zameckim, kako sta se
 smijala v kočiji, kako se laskala drug dru-
 gemu, da je bilo to naravnost odurno!

To ni bilo nikako čudo. Zamecki jej je
 predstavljal razliko med Cirilom in samim
 seboj, med dninarjem in bogatim kmetom in
 Klarica se je temu smijala. Poleg Cirila jej
 bi postale trde te mehke roke, v njegovi bedi
 bi jej rudečica na licu obledela, v joku bi
 jej ugasnile te plave njene oči. A bede in
 joka doživlja baje dninarjeva žena jeden do-
 poludne več, nego kmetica za vse življenje.
 On — Zamecki — pa jej zamore obljubiti
 brezskrbno življenje. Klarica da ne pojde
 nikamor peš; ta-le vrance jo bosta vozila
 povsodi. Vsakdo jo bo pozdravljaj uljudno
 ter jej poljuboval roko. Ne za mater, kakor
 ostale kmetice, marveč za »milostljivo gospo«
 jo bodo klicali ljudje.

kron, starostna renta 1350 kron, renta za udovo 400 kron. III. razred: invaliditetna renta 1200 kron, starostna renta 1800 kron, renta za udovo 600 kron.

Podpora v slučaju brezposelnosti, dovoli se k večjemu za 1 leto. Vzgojevalne doklade znašajo za vsakega otroka 10 do 20% invaliditetne rente; jedenkratno odplačilo za preostale znaša 50% od invaliditetne rente. Zavarovalnina se bo plačevala deloma od strani zasebnikov in deloma od doklad. V I. razredu plačuje delodajalec $4\frac{1}{2}$ K, zavarovaneec 3 K; v II. delodajalec $6\frac{3}{4}$ K, zavarovaneec 6 K; v III. delodajalec 9 K, zavarovaneec 9 K. Doklade morajo plačevati samo delodajalci. Zavarovanje bo izvrševal zavarovalni zavod, ki bo pod državnim nadzorstvom.

Združenje hrvatske opozicije. Prizadevanje za združenje vseh opozicijskih življenj na Hrvatskem morda vendar ne ostane brez uspeha. Sedaj je tudi dr. S. Mazzura v imenu kluba neodvisne narodne stranke prijavil dr. J. Banjavčeviću, načelniku kluba stranke prava, da je prvooimenovani klub storil sklep, da je sloga te stranke z onim krom stranke sprava, kateremu je organ »Hrvatska«, ne le prišla nasproti željam hrvatskih rodoljubov, ampak da je tudi že obrodila dobrih posledic, ter da klub živo želi, da se ta sloga razširi po pristopu drugega krila stranke prava na skupno rodoljubno opozicijsko delo. Klub neodvisne narodne stranke je pripravljen na dogovore primernim načinom v dosegu še ožje sloge.

Dogodki v Srbiji. Od »dobrega poznavalca političnih razmer v Srbiji« je dobil »Obzor« jako zanimiv članek, ki z vso ostro stjo biča one, ki vse sedanje podrobnosti dogodkov v kraljevem konaku v Beogradu pušajo v svet.

Člankar omenja uvodoma, kako je Srbija — po krivdi pokojnega Milana — postala dežela senzacij in je prišla tako na glas, da so izvedeli o njej tudi ljudje, ki se ne brigajo ni za politiko ni za geografijo. Mladi kralj Aleksander pa je povodom svoje ženitve z Drago Mašinko slovesno izjavil, da je bilo dovolj senzacije in iznenadenj, ki bolj in bolj diskreditirajo kraljevino pred velikim svetom. Potem omenja člankar govornice, da je indiskrecija nekega telesnega zdravnika kraljice Natalije mnogo pripomogla do razdora med njo in pokojnim Milanom, kateri razdor je imel toliko žalostnih posledic za Srbijo in za Milana. A kako »uživajo« se le sedaj protivniki zakona med Aleksandrom in Drago! Kako eničeno razpravljajo po ulicah o vesteh iz intimnega zakonskega življenja, torej o stvarih, ki se v najnavadnejši meščanski hiši smatrajo kakor posebna svetinja, ki se pazno prikrivajo pred profanimi jeziki. Res, položaj kraljice Drage ni tak, da bi jo mogla zavidati tudi najskromnejša meščanska žena. Kaj jej pomaga krona, ko jej ne prizanašajo niti v onem, pred čemer je sicer tudi najsiromašnejša žena povsod na svetu obvarovana po svoje vrste imuniteti. S takim eničenjem bne razpravljali v enakem slučaju niti o kaki delikventinji v zaporu!

Navaden slučaj, preko katerega se v dostojni meščanski hiši spuša zastor diskrecije, razpravljajo tu novine v vseh podrobnostih in zabavajo svet s eničnimi kombinacijami. Potem pa vsklika »Obzor« člankar: Kaki ljudje so to v okolici mladega kralja, ki tako malo pazijo, da bi se tajnosti bili tudi reveži, da ne bi godrnjali radi nehvaležnosti, ali radi izneverjenja Klaričinega, da bi bila odstranjena vsaka nevolja z brezplačnim pogoščenjem.

»Zares, ko bi se ženil Ciril«, je bilo slišati semtertje med ljudmi, »takšne gostije bi nam ne bil pripravil; niti bi nas ne bil pozval na prežo«.

»Ha!« govoril je ta in oni, »pravijo, da Klaričino ravnanje ni lepo... a zakaj ne?... Takšna gospica si more in mora misliti na nekaj več, nego na preprostega dninarja. Ciril je seveda vrl fant, pa tudi Zamecki ni nepoštenjak, ker nam je priredil gostijo. Ko bi ne bil vrl, ne bi nam dal niti soka. Čegar kruh ješ, tega pesem popevaj!«

Reveni Ciril!

Ta preprosti narod, ki te je imel rad radi tega, ker si revež, kakor je on, in ki je s teboj čutil boleost ter obsojeval Klaričino ravnanje, se obrača sedaj strani od tebe, on te več ne pozna. Tvoj tekmeec mu je dal sladkega soka, on je po tem soku spremenil svoje menenje. Reveni Ciril, kje neki si?

(Pride še.)

iz zakonskega življenja ne raztresale po ulicah? Kaki ljudje so to, da ne store ničesar proti razstresanju kombinacij, katerim je predmetom tista žena, katero je kralj pred vsem svetom proglasil za izvoljenko svojega srca, radi katere je pretrgal mnoge zveze, ki bi mu bile mogle mnogo koristiti. Tu ni dvoma, da je okolo mladega kralja mnogo popačenosti, zlobe, intrige in bizantinstva.

Tudi »Politik« žigosa najostreje in na uvodnem mestu postopanje dunajskih in budimpeštanskih novin ter je uverjena, da bi vsega tega krika ne bilo, ako bi Srbija ne bila — slovenska kraljevina. Tudi »Politik« jemlje kraljico Drago najodločneje v svojo obrambo ter dolži nemško in madjarsko novinstvo upravljalniškega postopanja proti ubogi ženi, do katere ne kaže ni iskric sočutja. Vzrok temu postopanju vidi pa praški list tudi v želji, da bi se maščevali nad kraljem Aleksandrom za to, ker se je oslobodil očetovskega svetovalca in je začel drugačno politiko. I to novinstvo, ki je le olepševalo vse grde čine Milanove, je naravnost brutalno nasproti kralju Aleksandru in njegovi soprogi! »Politik« se boji, da se za Srbijo bližajo zopet burni časi in da doba presenečenj še ni pri kraju.

No, mej tem je prišla tolažilna beseda v Belgrad iz — Petrograda. In beseda istega mesta izdaja v Srbiji največ. Na brzozjavno čestitko kraljeve dvojice srbske povodom imendana cerjevega je odgovoril le-ta najpriščneje. Brzozjavka carjeva pravi, da v Petrogradu odbijajo grdi sum, ki ga je nemško in židovsko novinstvo na internalno zloben način valilo na kraljico Drago.

Tržaške vesti.

Himen. Danes zjutraj se je poročil v Bazovici naš domačin, gosp. dr. Teodor Stegū, c. kr. sodni pristav, dodeljen justičnemu ministerstvu na Dunaju, z dražestno gospico Ilko Pertotovo, hčerko znane rodoljubne družine g. Josipa Pertota, nadučitelja v Bazovici.

Mnogim čestitkam, ki prihajajo novoporočencema od vseh strani, pridružujemo se tudi mi s prav srčnim: Bilo srečno!

Birma. Škof tržaški Šterk podeljeval bo zakrament sv. birme v tržaških cerkvah letos po sledečem redu: Dne 26. in 27. t. m. ob 9. uri zjutraj v katedrali sv. Justa; dne 28. ob 10. uri in pol v cerkvi novega sv. Antona; dne 30. ob 10. uri in pol zjutraj v cerkvi starega sv. Antona; dne 2. junija ob 9. uri in pol v cerkvi sv. Jakoba; dne 4. junija ob 10. uri in pol v cerkvi pri jezuitih in dne 9. junija ob 10. uri v cerkvi sv. Jakoba.

Bog nas varuj — interpelantov! Gg. državni uradniki tržaški imajo ves razlog do takega vsklikanja. Prijatelj nas opozarja — priznajemo, da smo mi sami prezrli veliki dogodek — na to, da je bil drž. poslanec Mauroner te dni tako nezaslišano brezobziren, da je s posebno interpelacijo v parlamentu na Dunaju nastopil kakor protektor državnih uradnikov — avstrijskih. Mauroner, dobronik komur si bodi in še celó državnim uradnikom avstrijskim! Človek bi moral misliti, da je to le slab dovtip, ako ne bi imeli pred seboj črno na belem. Mi vemo sicer in umejemo, da v časih, ko se vrše izvestne civilne pravde, ki so v zvezi z izvestnim varstvom, bi bilo tudi gosp. Mauronerju kakor »za maslo« nekoliko — rehabilitacije, ali tega »torta« vsejedno ne bi bil smel storiti gg. državnim uradnikom, da jih je očitno spravil v luč Mauronerjevega protektorstva. Mi vemo sicer, da jih je mej njimi krvavo malo, ki ne bi bili našemu narodu najintimnejši — nasprotniki, ali te nezdode — Mauronerjevega javnega protektorstva — jim vendar nismo privoščili! Res, ves razlog imajo naši državni uradniki za vsklikanje: Bog nas varuj — interpelantov!

Avstrijska enakopravnost. Pišejo nam: V Avstro-Ogrski monarhiji imamo neki člen XIX., ki jamči vsem narodom jednake pravice. V zmislu tega člena moral bi imeti slovenski jezik po naših uradih take pravice, kakoršne ima laški ali nemški jezik. Kako pa delajo c. kr. oblasti z nami, služi naj v dokaz sledeče, kar priporočamo tudi našim uglednim državnim poslancem v blagohotno upoštevanje:

Ako si ukupil govejo žival izven tržaške užitniške črte in ako moraš s to ukupljeno govedo v Trst, oglašiti se ti je na užitniškem uradu. Ponižno jemlješ klobuk z glave,

potrkaš na vrata, kjer je napisano: »Kanzlei« — ali »Ufficio« — (slovenski ne sme biti, da-si so ti uradi po slovenski tržaški okolici in imajo po ogromni večini posla jedino le sè Slovenci) in od znotraj zaslišiš glas: »Avanti« —, vstopiš, poveš, kaj želiš, na kar prejmeš, na svojo slovensko zahtevo, nemško laško tiskovino, izpolnjeno nemškim jezikom. Ko si opravil to, ko so na c. kr. užitniškem uradu tako lepo ustregli tvoji pravici, zagotovljeni ti po členu XIX., prejmeš neko drugo tiskovino od finančne oblasti, ki se tako glasi: »Revisionsbogen über Rindvieh zu wirtschaftlichen Zwecken. Foglio di Revisione sugli animali bovini per iscopi dell'economia rurale.« — Ta tiskovina je zopet izpolnjena nemškim jezikom. To tiskovino moraš pazno čuvati. Vsako toliko časa ti prihajata po dva finančna stražnika, katerima moraš odpreti hlev in prinesiti to tiskovino, na katero ti zopet nekaj zapišeta v nemškem jeziku.

Slovenska enakopravnost obstoji torej v tem, da ti na tvoje slovensko govorenje izročajo nemško-laške tiskovine, izpolnjene nemškim jezikom!

Kar pa treba imeti pred očmi, je to, da so vsi užitniški uradi okoli Trsta na slovenskih tleh in da imajo posla skoraj izključno le s Slovenci! In vendar tako vršenje enakopravnosti!

Nadalje treba zapomniti, da se v Trstu in tržaški okolici pečajo s kmetijstvom, rekel bi, izključno le Slovenci! Finančna uprava bi bila torej morala znati, da »Revisionsbogen« in »Foglio di Revisione« je namenjen v prvi vrsti Slovence, potem še le Lahom — in slednjič, če je že tu kakšen Nemec — tudi Nemcem. Ako bi finančna uprava hotela tudi proti Lahom in Nemcem tako izvrševati enakopravnost, kakor jo izvršuje po tržaški okolici nasproti Slovence, videl bi prav rad, kaj bi naredila Nemec in Lah, kadar bi na nemško-laško zahtevo prejela slovenski izpolnjene slovenske tiskovine!

Člen XIX. govori o enakopravnosti vseh narodov in državne oblasti ga morajo izvrševati. To hočemo, to zahtevamo!

Kakó gospod Jurizza vabi in kakó poroča! Iz Rojana nam pišejo: Naš gospod župnik je zadnje čase zopet v svojem elementu. Vojevit vam je, da je kaj! Ne odpušča nijedne prilike, da ne bi klical na mejdan vse nasprotnike svoje — politike. Je trenutkov sicer, ko si prizadeva, da bi se kazal spravljivega in v luči po nedolžnem proganjane nedolžnosti, ali ne gre, pa ne gre! Čim se je nekoliko razgrel, pa pozablja, kar je govoril malo popred in — kakor se pravi — pada iz role.

Tako se mu je zgodilo v petek zvečer, ko je imel italijansko propoved. S prva je govoril tako sladko, kakor da mu je vsaka beseda z medom namazana. On ljubi jednako — je prišel — vse narode, on imaj jednako rad Italijane in Slovence. On je samo za Boga, on ne žali nikogar radi njegove narodnosti.

Kakor vidite, si je gospod Jurizza prizadeval, da bi se kazal oznanovatelja miru, ali njegova »jednaka ljubezen« do vseh ima silo kratke noge. Ni še minolo nekoliko minut — čim je začel v svoji laški propovedi vabiti na slovensko propoved naslednjega dne, že je zopet pal v svoj znani »ton« in je nevsmiljeno obdeloval vseh, ki niso prijatelji njegove — laške politike! Svoje »laške poslušalce je pozival naj le pridejo: na slovensko propoved, saj Bog da razume vse jezike! Nikar da naj ne poslušajo tistih »gotovih agitatorjev«, katerim je vse drugo mari prej, nego cerkev... Kar pridejo naj...

Mi bi menili sicer, da propovedi so namenjene poslušalcem in da torej ni vsejedno, če laški poslušalec — ne ume slovenske propovedi in da bi bilo, ako bi gospod župnik Jurizza, mesto da vabi laške poslušalce na slovenske propovedi in žaljenjem odganja slovenske poslušalce, veliko umestneje in koristneje za božjo stvar, ako bi slovenske poslušalce z besedo ljubezni v slovenskem jeziku vabil na slovenske propovedi. Tako se pa mora zdeti človeku, da gosp. župniku ni do tega, da bi propoved dosegla svoj namen, ampak da hoče se svojimi pozivi: »le pridite, tudi če ne razumete!« doseči le — vnažen efekt, malo demonstracije proti tistim agitatorjem.

V soboto pa je bila neka poroka. Slovence je poročil Slovenko. A poročal je gospod župnik Jurizza sam ter je to priliko porabil za daljši — agitacijski govor v laš-

kem jeziku!! Tako ima gospod župnik »jednako rad« tudi Slovence! Gospod župnik je opominjal novoporočence: naj se ne dajeta zavajati od tistih »gotovih agitatorjev« ampak naj ostaneta v svoji veri in naj ne postaneta »ne uniati, ne slavisti«...

Gospodu župniku bodi povedano, da je učil krivo vero, ko je hotel vzbujati mnenje, da je oni, ki je vstopil v katoliško cerkev z unijatskim obredom, izstopil »iz prve vere«. Potem pa ga moramo pozvati na odgovor, kaj imajo »slavisti« opraviti z vero in je-li umestno, da katoliški duhovnik na svetem mestu in ob taki priliki, mesto da bi lepo poučil človeka o usodnosti koraka, ki sta ga storila, obvezanega za vse življenje — ščeva v protislovenskem zmislu in to celó slovenske ljudi. Efekt govora njegovega pa je bil tudi primeren Jurčevemu sredstvu: celo oče nevestin je istega dne postal navdušen — unijat!

Tako poroča gospod župnik Jurizza in — agitira za unijatstvo! Hvala, iskrena hvala, gospod župnik na tako izdatni kooperaciji za — dobro stvar.

Škedenjske jeremijade. (Drugi del, II.) Veleenjeni gospod urednik, jaz stavim glavo, da Vam še ni znano, da me bo naš župnik tožil. Zakaj, vprašujete. To je pa meni ravno tako malo znano, kakor Vam in tudi njemu. Hvaležen naj mi bo, da sploh kaj pišem o njem, tako postane vsaj — imenitna oseba. Slava je vedno dobra, pa bodi makar Vichingova. Sicer pa je še iz drugega razloga dobro, da pišem; tako se vsaj on in njegov gospod kapelan naučita nekoliko slovensčine, da ne bo človeka tako nazarensko trgalo po ušesih, kadar bo poslušal njiju takoiimenovane »slovenske« propovedi. Še »mai« se ni pri gospodu »farmanu« in kapelanu toliko čitala »Edinost«, kakor sedaj, odkar tu pa tam doni iz nje kaka jeremijada! Sicer pa: saj nas je tudi on včasih malo zlasal, ko nam je s palico in klofutami utepal krščanski nauk v naše trde buče! Saj se ne sme vselej vsake stvari tako tragično sprejemati. Le ne bodimo tako vročkrvni, to ni zdravo! Zavozili ste jo, gospod Kavalič, zavozili! Jaz sem pa, žal, vendar toliko hudoben, da Vam ne bodem pomagal, spravljati voza zopet na cesto. Saj mi ne zamerite, kaj ne? Ker pa je sedaj itak prepozno, povem naj Vam, kako pot bi morali ukreniti, da bi se Vam bilo — morda? — posrečilo preprečiti unijatsko gibanje, katero Vam zadaja tako grozno skrb. — Menda vendar ne mislite, da ni znano nam, kam meri vse to Vaše napenjanje in pehanje. — Vi ste morali pustiti lepo vse mislijoje in bratovščine ter se začeti lepo pogajati z »Vele-silo« in jej izpolniti pogoje pod katerimi bi bila eventuelno hotela zopet sprejeti cerkveno petje. Ako bi bili dosegli to, dosegli bi bili vse. Sicer sem pa prepričan, da bi Vam izvrstni odbor »Vele-sile« nikakor ne bil sel na limanec. Kakih 15 let ste že pri nas, gospod župnik. Naš narod je med tem časom prestal že hudih narodnih bojev. Ste-li Vi, gospod Kavalič, kedaj le z mazincem ganili, da bi bili pomagali v hudih a pravičnih narodnih bojih, tega našega zatiranega naroda, katerega sin ste — ako Vam je to ljubo, ali ne — tudi Vi? Naš narod je čisto vzdihoval v budih mukah, prizadetih mu od laških zatiralcev, Vi pa — ste se udeleževali plesov in zabav, ki so jih prirejali na »lokandi« — naši zatiraleci!!

Ha, ha, sedaj bi pa želeli Vi, da bi dvorano, ki se je zgradila za narodne veselice in zabave, prezidali v stanovanja. To je Vam lahko reči, ker imate laško »lokando« kjer lahko prisostvujete laškimi plesom in zabavam! Mi pa ne moremo tja, ker smo — ostali zvesti svojemu narodu. Na svidenje!

Iz »malega Pariza« nam pišejo: Dovolite mi, gospod urednik, da napišem nekoliko vrstic o razmerah v našem »piccolo Parigi«. Ko je namreč nekdanji naš deželni poslanec Pacor agitiral — za-se, je obečal: Se saro mi consigliere, faremo che Opčina diventa un piccolo Parigi! No, Opčina so v resnici še danes preneto malo podobne Parizu, ali do neke mere se vendar uresničuje prorokovanje gospoda Pacorja, če prav on — ni več poslanec in si torej ne more prisvajati nobene zasluge! Ravno v zadnje čase se nekaj giblje in prenovlja tu gori, ko na mestu poslanca in zastopnika V. okraja sedi mož, ki treznejše misli in ki menda ni posebno po godu g. Pacorju.

Bliža se čas, ko se bo človek lahko v električnem vozu vozil iz Trsta na Opčine. To boste veselili, gospod urednik — posebno,

če bo obilo evenka v žepu —, ko boste prihajali z «električno» železnico v naš «piccolo Parigi» in boste takoj ob vstopu gledali pred seboj napis «Restavracija pri edinstvi»... Pardon zmotil sem se! Tam morete že sedaj čitati: «Restaurant all' Unione, Giovanna Giorgulli». Ali ta Giovanna Giorgulli je vzrastla iz nekdanje poštene kmetice Ivane S. Grk in Slovenka sta torej lastnika one «Unione».

Neki pošteni Opene je menil, da bodo v to gostilno, čim bo zgrajena železnica, prihajali sami Judje! In tako bo tudi bržkone. To je: napis je že, ali restavracija se odpre te dni. Slovenski izletniki so torej opozorjeni. Jednako «priporočati» morem «Caffè all' Aleanza» nižje doli od našega Mičela. Lastnica tej kavarni je sestra gori omenjeni lastnici «Unione». Openei smemo biti ponosni, da na svojih tleh in iz svoje krvi znomo vzgajati take Italijanke in kolikor-toliko — Grkinje, katerih moške se navdušujejo za laško «aleanza» in za laško-grško «unione».

Na dalje moram omeniti novi Vovkov restaurant. To je naš človek in pričakujemo, da ne pozabi na slovenski napis in potem naj le pristavi še laškega. Pa za dobro postrežbo naj skrbi, ta je prva. Potem se bo restavracija že priporočala sama po sebi. A tudi mi ga bomo podpirali in priporočali, če se pokaže podpore vrednega.

Na svidenje torej, gospod urednik, v Vovkovem restavrantu pri čaši postenega terana! In vsprejmite najpristršeje pozdrave od nar. voluna in družbe,

In zopet »regnicoli»! Po mestu govoré, da naš magistrat daje delavske knjižice tudi takim »regnicolom», ki so prišli v Trst brez listin, to je, tudi takim, katerim jih italijanske oblasti niso hotele izročiti iz katerega-koli razloga.

Če so take govorice resnične, če naš magistrat v resnici na tak način podpira »regnicole», če je resnica to, da on daje takim »regnicolom» delavske knjižice, katerim jih niti italijanske oblasti niso hotele izročiti, potem pač zaslučuje to postopanje našega magistrata, da mu ona oblast, ki je nekaj več, nego on, pogleda nekoliko na prste.

Kam pridemo — za božjo voljo! — ako bodo prihajali v Trst tudi taki ljudje iz Italije, katerih nočejo niti — italijanska mesta?!

Zopet »slovena»! Židovski »governo» z lesnega trga, prinaša v današnjem naredbenem listu svojemu alias »Piccolo» vest o neki »sloveni» po imenu Ana, ki je baje svoji tovarišici ukradla nekaj kronice. Ako je res ukradla — pa bodi tudi Slovenka — je zaslužila, da jo grajamo, kakor bi jo grajali, ako bi bila Lahinja — ker vsaki slab čin je vreden graje! Židu pa nimalo ni radi tatvine. On hoče le povedati svetu, da je taticea — »slovena» in s tem pokazati na nas, češ: taki so Slovani!

Ker je pa že v naravi, da človek ne nastavlja rad še drugega lica, ako je bil udarjen na prvo, in ker je bolj primerno, da se take židovske uljudnosti vračajo po trdem ali zdravem pravilu: »klin s klinom» — hočemo tudi mi povedati nekaj nesramnemu židovstvu v lekcijo!!

Pred par dnevi so redarsveni organi aretirali v Rojann nekega Mayer-ja, Ž i d a, ker so našli v njega stanovanju vse polno pornografičnih, umazanih slik, s katerimi je vodil trgovino in širil demoralizacijo.

Včeraj je tržaška policija preiskala neko skladišče madjarskega Ž i d a Rosenbauma, ali Pollacha — kakor se že piše! — ter je našla tam do 10 kvintalov knjig brezstramne vsebine in takih slik!!

Ne dolgo temu je bil tu aretovan in kasnovan Ž i d, ki je v gozdiču slikal na »živoc»!!!

Toliko v odgovor za citirano »sloveno»! Gospodu Ž i d u Mayerju smo na daljno uslugo, ako bo hodil na dan s »sloveni»!

Občni zbor zavodasy. Nikolaja v Trstu. (Zvršetak). Ga. Skrinjarjeva je to posebno povdarjala ter navedla več slučajev, ko so služkinje prijekale v zavod, ker jih je zalezoval gospodar ali njegovi sinovi. Povedala je nadalje, da se ji je posrečilo razkriti cela društva tržaških laškoživih bogatinov in imenitnikov, katerim je neka italijanska podanica dovala vedno novih žrtve, sama lepa mlada slovenska dekleta ter je ista gospa Skrinjarjeva o tem 64 takih pohotnežev spravila v zapor, a dotična »dama«, ki je v svili in baržanu prodajala naša dekleta, je bila menda po izgonu spravljena v svojo domovino.

Gospa Skrinjarjeva je navedla več slu-

čajev iz svoje vzgojevalne prakse, ki dokazujejo, da ni mogoče z vsemi dekleti postopati po istem pravilu. Poboljšljivo pa je pač vsako dekle. Ona vsprejema v zavod tudi taka dekleta, o katerih ve, da niso na pravi poti. (Glas iz občinstva: »Take so najbolj potrebne varstva in pomoči!») Šla je iskat deklet celo v policijski zapor in v bolnišnico, v najžalostnejši oddelki.... Bili so to slučaji, ko je redarstvo na zlobo, lažno ovadbo aretiralo nedolžne služkinje.

Gica Č a r g a je predlagala zahvalo gej. Ponikvarjevi, gej. Gromovi, kakor podpredsednici, ter ponovno gej. Skrinjarjevi in Klemenčičevi, kakor sploh vsem, ki so storili kaj v prosep zavoda. Zborovalke so se vzdignile s sedežev.

Ker se vsled nastalih ovir ni mogel vršiti drugi del dnevnega reda, t. j. veselica, se je občni zbor zaključil s sklepom, da se mej letom priredi večja veselica, a na poziv g.e. Ponikvarjeve, da bi na mesto izostale vstopnine na veselico, darovale kaj za zavod, se je mej zborovalkami nabralo 12 K 55 st. Velečastiti gospod Jaklič, vojaški župnik, je osebno prinesel lep dar 20 K. — Hvala in slava!

Slovenke in Slovenci! Iz predstoječega poročila lahko razvidite človekoljubni namen, kakor tudi delovanje »Zavoda sv. Nikolaja», a na drugi strani tudi zapreke, ki mu branijo razširiti svoj delokrog. Njegove važnosti nam torej ne treba še posebej povdarjati, niti utemeljevati prošnje za nadaljno izdatnejšo podporo. Ne zabite našega zavoda in odprite zanj srce in roke!

Deklica Ivanka Bonaca, o kateri smo poročali, da se je grozno opekla vsled prevrnitve petrolejeve svetilke, je umrla včeraj ob 2. uri popoldne.

Samomor. Na posestvu Genel za tvor-nico barv na Pončani zastupil se je 50 letni paznik ladjedelnice S. Marco, Ivan Čerčego. Vzrok samomoru ni znan.

Deset kvintalov knjig z nesramnimi slikami. Te dni so aretirali v Budimpešti nekega človeka, ki je trgoval s knjigami brezstramne vsebine. Ker je mož prišel iz Trsta, naznanila se je stvar takoj tukajšnji policiji, katera je takoj pregledala dotično stanovanje in neko zalogo, katero je imel dotičnik v najemu. V zalogi so našli nič manj nego 10 kvintalov knjig z nesramnimi slikami. Mož je bil najprej naznanil, da se imenuje Henrik Rosenbaum, pozneje pa Julij Pollak; zdi se pa, da je bil v zvezi z nedavno aretiranim fotografom Konradom Mayerjem, kateri se je tudi pečal s to »lepo« umetnostjo. Torej sama — židovska družba.

Zaprti ponarejaleci denarja. Policija je zaprla predvčerajšnjim popoldne zakonsko dvojico Platner, stanujočo v Rocolu št. 264, pri kateri je, na ovadbo Antona Makarja iz ulice Molin a vento št. 58, našla pripravo za ponarejanje srebrnih goldinarjev. Ker pa je, vsled Platnerjeve izjave, baje tudi Makar sam zapleten v to zadevo, zaprti so tudi njega.

Aretiranje virtuoznega goljufa. Včeraj je prišel iz Londona v naše mesto, v spremstvu dveh angleških policajev, znamenit goljuf: 48-letni Armand Devaldimoro. Mož je rojen v Ameriki, pristojen v Pariz ter je goljufal menda po vseh državah, je torej svetovno izobražen. Sam brez pol novčiča, ustanovil je zaporedoma v različnih mestih zavode za izposojevanje denarja. Kamor je prišel, znal si je v kratkem času napraviti velik renomé in stranke so kar trumoma zahajale k njemu. Zahteval je od vsacega, da mu takoj uplača gotovo takso za potrebne stroške in ko je nabral dovolj takih taks, jo je mož s svojo »banko» popihal drugam! Seveda si lahko vsakdo misli, da opeharjeni prosilec še sedaj čaka na posojila. Ko si je v Avstriji napolnil žepo — največ v Dunajskem Novemestu — izginil je na Angleško. Naše justično ministerstvo je naznanilo stvar na Angleško, kjer so ga prijeli in poslali semkaj. Danes ga od tu odpošljejo v Dunajsko Novomesto, da obišče tam svojo — klijentelo.

Otrok padel iz prvega nadstropja. Včeraj zjutraj je služkinja družine Kosič, ki stanuje v I. nadstropju hiš. št. 23a ulice Belvedere, držala blizu okna dveletnega otroka. Kar naenkrat jej je otrok omahnil in padel skozi okno na cesto. Zdirjala je takoj iz hiše po otroka. Vsled njenega upitja so pritekli tudi stariši otroka; oče ga je pobral na pol mrtvega ter se z njim v kočiji odpeljal na zdravniško postajo, kjer so mu dali prvo pomoč in ga izročili zopet očetu.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 18.9, ob 2. uri popoldne 26.3 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 765.6 — Danes plima ob 1.52 predp. in ob 11.47 pop.; oseka ob 6.4 predpoludne in ob 6.18 popoldne.

Za bazar ženske podružnice so še darovale (po pomoti zakasnjeno): ga. Bartel bomboniero, g.ca Pertot 3 mape pivnega papirja ter notes za vizitke, gg. Pertot Presernove poezije, g. in ga. Martelane 2 vrečici za ročna dela, lepo mucko za peresa in vezano pero za šivanke, ga. Pogorelec evetie, ga. M. G. dozo za surovo maslo, ga. Rebe-kova 6 botiljk finega refoška, g.ca Lucija Černe krasno vezano sliko, g. Jaka Štoka 2 kroni. Srčna hvala vsem darovalkam in darovalcem!

Vesti iz ostale Primorske.

× **Ljudsko štetje.** Iz Istre nam pišejo: Interpelaciji drž. poslanca Spinčiča se je zahvaliti, da smo imeli v Cresu že trikrat ljudsko štetje. Prvo je bilo od strani občine z njenimi komisarji, ki so našli v Cresu nad 4000 Italijanov, med katerimi sem bil tudi — jaz, vzlic vsem protestom svojim. Drugo štetje je bilo od strani političnega komisarja Karminskega, ki je v resnici konstatiral mnogo nerednosti. — In slednjič je bilo tretje štetje od strani pol. kom. Ciskuta, ki je — po mojem menenju — vse pravično in redno zapisal ter popravil. Da ni bilo interpelacije Spinčičeve, izgubili bi bili samo v Cresu kakih 2500 Slovanov, katere so nam hoteli Italijani takorekoč pojesti.

× **Nesreča v Piranu.** Včeraj zjutraj so dovedli v tržaško mestno bolnišnico 12-letno Virginijo Corsi iz Pirana. Deklica je padla v piranski ljudski soli iz tretjega nadstropja na tla. Zajezdila je namreč na držaj ob stopnicah ter se hotela drsati navzdol; kar naenkrat pa je omahnila na drugo stran in padla v vežo. Prenesli so jo v bližnjo lekarno, potem v piransko bolnišnico in od tam v tržaško bolnišnico. Zlomila si je kost na čelu in je nje stanje zelo nevarno.

× V Devinu postavijo prihodnji teden skromen kamen na grobu rajnega skladatelja in učitelja Hrabroslava Volaričana. Tako čitamo v »Soči».

× **30-letnico svojega učiteljevanja** so dovršili 18. maja t. l. sledeči gg. učitelji: Anton Leban, nadučitelj v Komnu, Tomaž Lukančič, učitelj v Gabrijah, in Vinko Vodopivec, nadučitelj v Grgarju, kajti 18. maja t. l. je poteklo dolgih 30 let, odkar so skupaj dostali učiteljski izpit.

× **Senzacionalen proces** imajo te dni v Dalmaciji. Toženi so člani bivše občinske uprave v Vrgoreu. Kake velikanske dimenzije je zadobil ta proces, je razvidno iz tega, da je sodišče stavilo porotnikom 103 vprašanj.

Vesti iz Kranjske.

* **Premalo znajo še nemško.** C. kr. rudniška šola v Idriji je dobila od c. kr. rudniškega višega svetnika ukaz, da mora bolj gojiti nemščino. Razven nemščine se morajo tudi računstvo, prirodoslovje, zemljepis in zgodovina učiti nemško. Ali bodo tudi več živega srebra kopali z nemščino?

Velikansk vihar s točo so imeli 18. t. m. na Hrvaškem v občinah Slava, Glinska poljana in Gora. Toča je ležala na vrtovih. 15 cm. visoko.

* **Grozen požar.** Ljubljanskim listom brzojavljajo iz Gorenjevsi dne 21. maja: Včeraj popoldne ob 2. uri je nastal v tukajšni vasi požar, ki je vpepelil 30 hiš in 15 družih gospodarskih poslopij. Panika velika. Grozen prizor!

»Slovenski Narod« poroča, da so hiše gorele kakor bi bile »petrolejem polite. Ogenj je navstal pri Hrvatu vsled nepredvidnosti 7-letnega domačega fantiča. Ker pri Hrvatu ni bilo nikogar drugega doma, je zgorela tudi vsa živina.

Razne vesti.

Cesar Viljem v — Slavoniji. Madjarski listi hočejo vedeti, da nemški cesar Viljem pride na velike vojaške vaje, ki bodo v jeseni v Slavoniji. Cesar Viljem bo gost našega cesarja.

Ostra sodba. Sodnik Newburger v New Yorku je obsodil 21-let. knjigovodjo Wagnerja na 25 let ječe, ker je ta poslednji za-

palil hišo, v kateri je bivalo 29 družin. Ako se bo v ječi lepo vedel, mu po ameriških zakonih lahko znižajo kazen za 9 let in 9 mesecev.

Prebivalstvo Italije šteje glasom zadnjega ljudskega štetja 32,449.754 duš in se je od ljudskega štetja leta 1881 pomnožilo za 4 milijone glav.

30.000 kron znaša glavni dobiček srečkanja »Concordia«. Opozarjamo naše cenjeae čitatelje, da se bo vršilo srečkanje nepreklicno dne 25. junija 1901.

Brzojavna poročila.

Smrtna eksekucija.

DUNAJ 22. (B.) Roparskega morileca Wanicka so danes zjutraj obesili. Eksekucija je bila dovršena v 67 sekundah.

Ustaja na Kitajskem.

BEROLIN 22. (B.) »Lokal Anzeiger« javlja iz Pekinga: Dne 13. t. m. so Boksarji, bežeči pred kitajskim generalom Liu om, nalleteli na dve stotitji tretjega nemškega polka. Ubityh je bilo nad 100 Kitajcev.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 22. (B.) Reuterjeva pisarna javlja iz Middelburga: O napadu izvršenem od polkovnika Skobella v noči med 19. in 20. majem, je zgubil poveljnik Malan vse rezervne konje, katerih so Angleži uplenili 38. Mnogi Buri so morali na konje brez sedla, ker so o begu morali ista ostaviti. Angleži so včeraj zopet začeli s proganjanjem in so nalleteli na oddelek Burov v utrjenem stališču, iz katerega so jih Angleži vrgli z nekolikimi streli. Iz bojov obeh zadnjih dni izhaja, da je vojaštvo Malana popolnoma desorgani-zirano.

(Dalje na četrti strani.)

Prva slov. zaloga pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani eerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst

• T R S T •

TOVARNA: ZALOGA: Via Tesa, Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje) Via Limitanea in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI ČENIK ZASTONI IN FRANKO Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

kašlju, grlobolu, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd. zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri peceh, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v škatlicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Skatljica stane 60 stotink.

OBUVALA! PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo) priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke. Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštne prosta. Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah. Za mnogobrojne naročbe se priporoča Josip Stantič čevlj. mojster

Iz delegacij.

DUNAJ 22. (B.) Odsek za mornarico v ogerski delegaciji je imel danes predpoludne sejo za posvetovanje o proračunu mornarice za leto 1902. Poročevalce grof Teleki, ki je utemeljeval večjo potrebnost, je priporočal, naj se proračun vsprejme ter je častital upravi vojne mornarice na vseh avstro-ogerskih ladjah v Kitaju.

Delegat grof Thoroekay je izjavil, da se je proračun v zadnjih letih povišal v taki meri, da ni v soglasju ni z našim geografskim položajem, ni z našimi finančnimi močmi.

Državni zbor.

DUNAJ 22. (B.) Zbornica poslancev. — Ko so bili rešeni došli spisi, sta minister za železnice, Wittek, in minister za trgovino, baron Call, odgovarjala na več interpelacij. Na to je zbornica prešla na dnevni red t. j. v nadaljevanje podrobne debate o investicijski predlogi.

Iz proračunskega odseka.

DUNAJ 22. (B.) V ravnokar razdeljenem poročilu proračunskega odseka se povdarja, da v novzvoči vladni predlogi zaproseni 6 mesečni termin za pobiranje davkov in doklad v pokritje državnih potreb je primeren, ker državni zbor v tem letu težko da pride v položaj, da bi določil in dovolil državni proračun za tekoče leto.

PODJETJE ZIMOLO - TRST

Prvo podjetje za pogrebne svečanosti ustanovljeno leta 1876.

Pisarna: Corso 41. Zaloga: ul. Istituto 15. Telefon št. 141. Telefon št. 145.

Sprejemajo se pogrebi v veliki goli in I., II., III. IV. razreda; prevzi mrlčev v tu- in inozemstvo; katekizmi v cerkvah za pogrebne svečanosti.

Izvršuje pogrebe v popolno črni, v zlato-črni, srebrno-črni in zlato-modri barvi.

Velika zaloga kovinskih krst, navadnih in najbogatejših; krst iz trdega lesa s kovinskimi okraski; vloženo cinasto krsto ali brez nje; lesenih krst; belo in črno lakiranih; vencev iz umetnih cvetlic v porcelanu ali biserih.

Prodaja na drobno in na debelo oblek iz atlasa organin, umetnih cvetlic, napisov zlato-srebrnih in sploh vsakovrstnih pogrebni predmetov.

Važno za vsakega!

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura ob- stoječa iz

14 krasnih drago- cenih predmetov

in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tud postrebr.) z lepo razrezljanim pokrovom, točno urejena s 3 letnim jamstvom in skatljico.
- 1 krasna goldin ali nikljasta okropna verižica s privodom. Pariški sistem.
- 1 goldin-igla, za kravate z imitir. briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovrtnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno punčir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 žepno ogledalo v etvilju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih pred- metov z uro Anker-Remont vred pošilja le za 2 gl. 95 nč. s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, trdika.

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo.

Neodgovorjajoče sprejem v 8 dneh nazaj in povrnem denar, v sled česar nima kupec nikakega rizika. Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih drago- ocenst brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

Obuvala.

Podpisani priporoča toplo slav. slovenskemu občinstvu svoji zalogi vsakovrstnega obuvala za gospe, gospode in otroke in posebno za delavski stan, ki se nahajati v ulici Riborgo št. 25. in v Srednji (Šedni) št. 188. (na glavni cesti). Tudi sprejemam vsakovrstne naročbe po meri in popravke. Bog in narod! Peter Rehar, čevljarji mojster.

Matelič Ivan

v Trstu Piazza Piccola št. 1. si časti naznaniti, da je otvoril prodajalnico izgotovljenih oblek za gospe in dečke. Sprejema naročbe po meri, katere izvršuje po najnovejši modi in elegantno. Bogat izbor vzorcev novostnih snovij na upogled. Se toplo priporoča blagonaklonjenosti slavnega občinstva.

Srečkanje neprekljčno
25. junija 1901.

Glavni dobitok v vrednosti

30.000 KRON

Srečke „Concordia“

po 1 krono.

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & C.o.,
Mercurio Triestino, Ig. Neu-
mann, Henrik Schiffmann, Jo-
sip Zoldan.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je za hribolazce, kolesarje in jezdece ne- lohobno potrebno.

Vdobjiva se v lekarnah.

Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s cenikom ter seznamom zaloga na celim svetu proti predplačilu 1 K 80 st.:

Lokarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu
(Rohitsch-Sauerbrunn).

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgoranjo varn. znamko, ki se nahaja na lončku.

Prodajalnica svečarne Zanchi

se je premestila z velikega trga

v ulico Riborgo št. 27

kjer ima v zalogi velik izbor sveč, veli- kih sveč in torč od čebelnega voska, kakor tudi I., II. in III. vrste po nedosegljivih konkurenčnih cenah. — Zaloga stearinskih sveč in mila prvih tovarn po tovarniških cenah.

NB. Vključuje se po zelo ugodnih cenah pristen vosek, voščine in stearin kakor tudi ostanke po- grebnih sveč.

Nova mlekarina

pristave v Kočah vdobjiva vsak dan sveže mleko, smetano in stolčeno smetano. Ulica S. Giovanni št. 3 v Trstu.

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdirivo št. 7. Od danes naprej se prodaje istrski teran po 32 nč., za na dom po 30 nč. liter. Rebula iz Brd po 32 nč. liter. Vinski očet po 12 nč. liter. Mrzle jedi v velikem izboru vedno pri- pravljen. Pivo I. vrste po 20 nč. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

Operatèr kurjih oces, (Kalist)

diplomo- van specialist Giordani, ima svoj ambulatorij v Via Stadion 3. I. ki je odprt od 8 predp. do 6 pop. ob nedeljah in praznikih do 4. pop. Izvršuje odstra- nitev kurjih oces in zraslih nohtov tudi v najbolj kompliciranih slučajih na poseben način in brez nikakoršnih bolečin. Cena za operacijo v ambulatoriju 1 krona, na domu 2 kroni.

V čevljarnici

G. MAYER GREGO

V ulici Riborgo št. 19.

se vdobjivajo obuvala kakor tudi obleka za birmance po brezkonkurenčnih cenah.

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih aparatov.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst.
(Nasproti „Isola Chiozza.“)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati, modrei, umetne roke in noge, berglje, erna- nični pasovi, elastični pasovi in nogovice, suspensori, elektroterapevtski aparati, aparati za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov za kirurški zdravljenja, angleški predmeti od gumijs in nepremočljivih snovij.

V zalogi trdke

Schwitz & Comp.

v Trstu, ulica Zonta št. 5

se dobivajo stroji vsake vrste in vse tehnične priprave iz najboljših tovarn in po nizkih cenah. Posebno pa pri- poroča sedaj

škropilnice proti peronospori,

pripoznane kakor najboljše: po 18 K po pošti franko 20 K. V zalogi se nahajajo tudi škropilnice vseh drugih vrst.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRE in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi zalogi, analizovana in stavljen pod stalno kontrolo zavoda za kemično analizovanje, ovlaščene od c. kr. avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode in buteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137. To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje mini- sterstvo radi pregostega kvarjanja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kedor si torej vkupi vino v moji zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovij, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dejati bolnikom in konvalescentom, ker analizijski zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki so čista in imajo vso potrebno vsebino, ki jo morajo imeti najkrajša vina.

CENE:

Istrski teran	liter po 32 novč,
Vino iz Kastelov pri Splitu	34 "
Plno vino iz VISA	34 "
Vino Opollo	38 "
Belo vino iz VISA	40 "

Zahtevajte vselej jamstveno znamko.

Josip Tami

ulica Legna št. 6 (Dvorišče)

Restaurant

SILBEREGG

Via Ghega št. 9 A.

najugodnejša gostilna

PLZENSKO PIVO SILBEREGG

po 24 novč. liter.

Namizna vina in v buteljkah zajamčeno pristna

Izvrstna italijanska in nemška kuhinja. Kosila in večerje od 20. novč. više.

Pivo v buteljkah

iz zaloge

SILBEREGG (G. E. POHLY),

Via Zovenzoni št. 2.

Tam se nahajajo tudi najpristnejša vina: opollo, istrsko črno in belo.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.

— Kozuhar in izdelovalec kap —

Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kozuhovine in kap za ci- vilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kozuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

IVAN KRŽE

Trst. — Piazza S. Giovanni št. 6. — Trst.

Trgovina s kuhinjsko posodo vsake vrste iz zemlje, porcelana, železa, kositarja in stekla; velik izbor pletenin in lesenega blaga. Leseni zamaški iz najboljšega tisovega lesa z gobo ali tudi brez gobe.

„Durator.“ Podplati so zastoj, ako vsakdo rabi „Durator“ ter žnjim 3—4 tedne maže svoje podplate, kateri trajajo 5 krat več in jih voda ne obrabi. Cena jedni škatljici z navo- dilom vred 1 in 2 kroni. „Durator“ se prodaja v mi- rodilnicah, specijirskih prodajalnicah, trgovinah z usnjem in obuvalom. Kjer se ga ne vdobi, naroči naj se ga z 1 K 20 stot. franko naravnost pri glavnem zastopniku za Primorsko, Istro in Dalmacijo: J. Mi- chalup v Trstu, ulica Rossetti št. 12.

Nabirajte že rabljene

poštne znamke vseh dežel in vrst, tudi najnavadnejše. S tem po- magate ubogim dečkom pri vzgoji za duhovski stan. Lepe nabožne spominke, zlasti križevniške ročne vence, svetinje sv. Antona in praškega Jezúka dajo za marke. — Pisati in poslati je pisarni „Edelberg“ v Bregenc (Predarelsko).

Zaloga

dvojno rafinovanega romanskega in cesen- skega žvepla, angleška modra galica, »AGRICOL« za uničevanje mrčesov na trtah, drevju in zelenjadi, elastični trakovi za ce- pljenje trt in mehi za žvepljanje tergumijeve- cevi. — Vdobjiva se po cenah, da se ni bati konkurence v mirodilnici

Emilijo Cumar pok. Friderika

ulica Belvedere 37, podružnica na Opčinah 212

Telefon št. 1083.

Velik izbor šip, žebjev, bary, mineral- nih voda, esenc, čopičev, mila, sveč, olja, firnežev, kemičnih izdelkov itd.

Za Birmo!

Podpisana priporoča iz svoje trgovine z likerji in sladličarno

v ulici Belvedere št. 31

MARSALA I. znamka Aul & Vergilio, od profesorjev priporočena. **RUM I.** in **II.** vrste (Jamajka) v izvirnih buteljkah, **Ciper** prastari. Sprejemajo se raznovrstne naročbe o priliki birmo: za likerje, torte itd.

S spoštovanjem

Josipina Gulič

lastnica.

Prvo primorsko podjetje za

razpošiljanje in prevažanje pohištva

Rudolf Exner

Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst.

Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakla- danje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celim mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, za- bojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in kamor si bodi.

Cene zmerne.

A. BUCHBINDER

Trst. — Via Riborgo 27. — Trst.

Zaloga mèbljev, kovčkov, potnih torb po cenah, da se ni bati konku- rence.